Lietas Nr. 11300003811
Lietas arhīva Nr. SKK-0470-13

LĒMUMS

Rīgā 2013.gada 31.oktobrī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts šādā sastāvā:

senators referents V.Čiževskis,

senators A.Freibergs,

senators P.Opincāns

izskatīja rakstveida procesā krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /A.C./ kasācijas sūdzību par Vidzemes apgabaltiesas 2013.gada 21.maija lēmumu un

k o n s t a t ē j a

Ar Madonas rajona tiesas 2013.gada 25.februāra spriedumu

/A.C./,personas kods /../,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu brīvības atņemšanas sods /A.C./ noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 8 mēnešiem.

/A.S./, personas kods /../,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 7 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu galīgais sods /A.S./ noteikts brīvības atņemšana uz 10 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu brīvības atņemšanas sods /A.S./ noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu.

/A.G./, personas kods /../,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 7 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu brīvības atņemšanas sods /A.G./ noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 9 mēnešiem.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /A.C./, /A.S./ un /A.G./ atzīti par vainīgiem Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā par to, ka viņi rupji traucēja sabiedrisko mieru, kas izpaudās acīmredzamā necieņā pret sabiedrību un bezkaunībā, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas, kas izdarīts personu grupā un saistīts ar miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos.

„/A.S./, /A.C./ un /A.G./ 2011.gada 29.janvārī ap plkst.02.00 atradās pie deju kluba ,,G" /adrese/. Būdami alkohola ietekmē, personu grupā, huligānisku motīvu vadīti, pārkāpjot vispārpieņemtās sabiedrības normas, citu personu klātbūtnē, bez iemesla uzbruka

uz atpūtas pasākumu ejošajam /E.K./. /A.G./ viņam iesita ne mazāk kā piecas reizes pa ķermeni, nodarot maznozīmīgus miesas bojājumus – mīksto audu sasitumu labajā aizauss rajonā un ādas nobrāzumu uz labās plaukstas. Kad šis darbības centās pārtraukt R.V./ un /P.Ū./, /A.G./, /A.C./ un /A.S./ uzbruka viņiem, iesitot cietušajiem pa ķermeni ne mazāk kā vienu reizi katrs. Tā rezultātā cietušajam /P.Ū./ tika nodarīti viegli miesas bojājumi ar īslaicīgu veselības satricinājumu, kas radīja veselības traucējumu uz laiku no 6 līdz 21 dienai – ādas nobrāzumi uz sejas, zemādas asinsizplūdums ap abām acīm un smadzeņu satricinājums, bet R.V./ tika nodarītas fiziskas sāpes.

Huligānisko darbību laikā tika traucēta klātesošās /A.B./, R.V./, kuri devās kopā ar /E.K./ un /P.Ū./ uz pasākumu, miers un iespēja netraucēti apmeklēt pasākumu klubā.

Ar iepriekš minētajām darbībām apsūdzētie tīši aizskaroši vērsās pret citiem sabiedrības locekļiem, paužot atklātu, cinisku sabiedrisko interešu nonievāšanu, nostādot tām pretī savas personiskās intereses, t.i., izrādīja acīmredzamu necieņu un bezkaunību pret sabiedrību, kas izpaudās ilgstošā un demonstratīvā cietušo fiziskā aizskaršanā, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas un traucējot cietušo mieru."

Ar apelācijas instances tiesas 2013.gada 21.maija lēmumu pirmās instances tiesas 2013.gada 25.februāra spriedums atstāts negrozīts.

Par apelācijas instances tiesas lēmumu kasācijas sūdzību iesniedzis apsūdzētais /A.C./, kurš lūdz atcelt apelācijas instances tiesas lēmumu.

Apsūdzētais uzskata, ka apelācijas instances tiesas lēmums ir nepamatots un atceļams, jo, izskatot lietu apelācijas kārtībā, apelācijas instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 564.panta ceturtās daļas pārkāpumu, kas atzīstams par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu.

Apsūdzētais norāda, ka, lai personas darbības kvalificētu kā huligānismu, nepieciešams konstatēt, kā izpaudusies sabiedriskā miera traucēšana, kādas konkrēti darbības apsūdzētais veicis personu grupā un kādā veidā cietušajam tika nodarīti miesas bojājumi.

Tiesas spriedumā nav norādīts, kā izpaudās viņa, /A.C./, huligāniskās darbības personu grupā, un kādā veidā /A.C./ cietušajam nodarījis miesas bojājumus, t.i., iztrūkst noziedzīgā nodarījuma objektīvās puses pazīmes. Nolēmumā nav norādīti pierādījumi, kas apstiprinātu /A.C./ vainīgumu miesas bojājumu nodarīšanā cietušajam.

Senāts atzīst, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 584.panta otrajā daļā noteiktajam lieta kasācijas instances tiesā izskatāma, pārsniedzot kasācijas sūdzības apjomu un ietvarus.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesas lēmums atceļams daļā par /A.S./, /A.C./ un /A.G./ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas, daļā par /A.S./ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un lieta atceltajās daļās nosūtāma jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

2013.gada 1.aprīlī stājies spēkā 2012.gada 13.decembra likums „Grozījumi Krimināllikumā", ar kuru grozīta Krimināllikuma 231.panta otrās daļas sankcija.

Saskaņā ar Krimināllikuma 38.panta otro daļu (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam) brīvības atņemšanas sodu noteica uz laiku no trim mēnešiem.

Krimināllikumā (spēkā no 2013.gada 1.aprīļa) par noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā noteikta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tas ir, īslaicīga brīvības atņemšana, kas saskaņā ar Krimināllikuma 38.panta 2.[1]daļu paredzēta uz laiku no piecpadsmit dienām līdz trim mēnešiem.

No minētā secināms, ka Krimināllikuma 231.panta otrās daļas sankcijā pašreiz spēkā esošajā likuma redakcijā ir paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža.

Likuma „Grozījumi Krimināllikumā" pārejas noteikumu 6.punkts noteic, ka gadījumā, ja par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa to ņem vērā, nosakot brīvības atņemšanas sodu.

Likums „Grozījumi Krimināllikumā" stājies spēkā 2013.gada 1.aprīlī un tam kā personai labvēlīgam ir atpakaļejošs spēks.

Apelācijas instances tiesa krimināllietu /A.S./, /A.C./ un /A.G./ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas izskatījusi 2013.gada 21.maijā, tas ir, pēc 2013.gada 1.aprīļa, kad spēkā stājās likums „Grozījumi Krimināllikumā", un tādējādi apelācijas instances tiesai bija saistoši Krimināllikuma grozījumi.

Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa, izskatot lietu, nav lēmusi par /A.S./, /A.C./ un /A.G./ noteiktā soda tiesiskumu saskaņā ar 2012.gada 13.decembra likumu „Grozījumi Krimināllikumā".

Ievērojot minētos likuma grozījumus, kā arī Krimināllikuma 5.panta otro daļu, kas noteic šo grozījumu piemērošanas nepieciešamību arī tajos gadījumos, kad tiesas nolēmums pasludināts, bet līdz 2013.gada 31.martam nav stājies spēkā, uzskatāms, ka, nosakot apsūdzētajiem /A.S./, /A.C./ un /A.G./ sodu pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas, pieļauts Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā norādītais pārkāpums.

. . . . .

Pārējā daļā apelācijas instances tiesas lēmums atstājams negrozīts, bet apsūdzētā /A.C./ kasācijas sūdzība noraidāma.

Apelācijas instances tiesai, atstājot pirmās instances tiesas spriedumu negrozītu daļā par /A.C./ atzīšanu par vainīgu Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā, nav radušās saprātīgas šaubas par /A.C./ vainīgumu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Apelācijas instances tiesa /A.C./ darbībās ir konstatējusi visas Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes. Tiesa atzinusi, ka: „Apsūdzēto /A.G./, /A.S./ un /A.C./ faktiskās darbības – publiskā vietā pie deju kluba „G" ieejas bez iemesla pielietojot fizisku spēku pret /E.K./, /P.Ū./ un R.V.//A.Gr/ klātbūtnē, pierāda viņu nodomu apzināti traucēt sabiedrisko mieru un kārtību. [..] Par ļaunprātīgu huligānismu grupā liecina visu triju apsūdzēto saskaņotā un mērķtiecīgā rīcība, bez ieganstа gandrīz vienlaicīgi uzbrūkot cietušajiem, nogrūžot viņus zemē un vienlaicīgi sperot cietušajiem pa dažādām ķermeņa daļām citu personu klātbūtnē". Senātam nav tiesiska pamata apšaubīt šādu apelācijas instances tiesas atzinumu.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa, izskatot lietu, ir ievērojusi Kriminālprocesa likuma 564.panta ceturtās daļas noteikumus. No apelācijas instances tiesas lēmuma redzams, ka tiesa ir izvērtējusi apsūdzētā /A.C./ apelācijas sūdzībā norādītos argumentu, kā arī tiesa ir norādījusi pierādījumus, kas apstiprina apelācijas instances tiesas atzinumus.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesas lēmums daļā par apsūdzētā /A.C./ atzīšanu par vainīgu Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā atbilst Kriminālprocesa likuma 511. un 512.panta prasībām.

Ar Madonas rajona tiesas 2012.gada 19.jūlija lēmumu apsūdzētajam /A.S./ piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā, atcelts. Apsūdzētajiem /A.C./ un /A.G./ drošības līdzeklis nav piemērots.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585., 587.pantu, Augstākās tiesas Senāts

n o l ē m a

Atcelt Vidzemes apgabaltiesas 2013.gada 21.maija lēmumu daļā par /A.S./, /A.C./ un /A.G./ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 231.panta otrās daļas, daļā par /A.S./ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un lietu atceltajās daļās nosūtīt jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Pārējā daļā apelācijas instances tiesas lēmumu atstāt negrozītu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senators referents (paraksts) V.Čiževskis

Senators (paraksts) A.Freibergs

Senators (paraksts) P.Opincāns